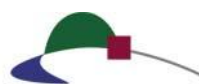


Flora en faunaonderzoek

DCW locatie Kuipersdijk 430, Enschede



Eelerwoude

kleurt het landelijk gebied

Flora en faunaonderzoek

DCW locatie Kuipersdijk 430, Enschede



Opdrachtgever

Gemeente Enschede
T.a.v. de heer T.H.A. Polman
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Postbus 53
7470 AB Goor
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P6736
Datum: 27-10-2014
Projectleider: G. Lubbers
Opgesteld: V. de Lenne
Gecontroleerd: G. Lubbers

© Eelerwoude 2014, niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder schriftelijke toestemming van Eelerwoude bv.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrukken

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding en doel	4
2	HUIDIGE SITUATIE & ONTWIKKELING	6
2.1	Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	6
3	NATUURWETGEVING	7
3.1	Flora- en faunawet beschermt dieren en planten	7
3.2	Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998	9
3.3	Ecologische Hoofdstructuur beschermde gebieden	9
4	METHODE	10
4.1	Bureauonderzoek	10
4.2	Veldonderzoek	10
4.3	Overige beschermde soorten	11
5	ONDERZOEKSRESULTATEN & ANALYSE	12
5.1	Vleermuizen	12
5.2	Overige beschermde soorten	15
6	CONCLUSIES EN ADVIES	16
6.1	Conclusie	16
	LITERATUURLIJST	17
	BIJLAGEN	18
	BIJLAGE 1. INRICHTINGSSCHETS	19
	BIJLAGE 2. VERSPREIDINGSKAARTEN VLEERMUIZEN	20

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In verband met de voorgenomen sloop van de bebouwing in het plangebied DCW locatie Kuipersdijk 430 (zie figuur 1) is op 10 maart 2014 in het kader van de Flora- en faunawet een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Uit dit verkennende onderzoek kwam naar voren dat de te slopen bebouwing een functie kan hebben voor de groep van strikt beschermde vleermuizen. Gezien de bouwtechnische eigenschappen van het gebouw is het niet waarschijnlijk dat het gebouw een functie heeft voor overige beschermde soorten (gierzwaluw, huismus). Om te komen tot een juiste effectenbeoordeling in het kader van de Flora- en faunawet is daarom nader onderzoek naar de soortgroep vleermuizen uitgevoerd. Dit nader onderzoek is uitgevoerd in het voorjaar en de zomer van 2014.

Doel van het onderzoek is om een beeld te krijgen van de aanwezige beschermde soorten, hier in het bijzonder vleermuizen, om aan de hand hiervan uitspraken te doen over (mogelijke) effecten van de voorgenomen plannen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

In dit rapport worden de resultaten van het nader onderzoek gepresenteerd en getoetst aan de Flora- en faunawet.



Figuur 1. Ligging en begrenzing van het plangebied. aan de Zuiderval (westelijk gesitueerde weg) en de A35 (zuidelijke gesitueerd weg).

2

HUIDIGE SITUATIE & ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied ligt aan de zuidkant van Enschede en ligt ingesloten tussen de Zuiderval de Kuipersdijk en de A35 (zie figuur 1). In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een bedrijfsgebouw. Het gebouw heeft een spouwmuur en een plat dak. Het terrein direct rondom het gebouw is grotendeels verhard met klinker/tegels en sierplantsoen. Het gebied ten zuiden van het plangebied bestaat uit een parkachtig terrein met enkele bosjes en verruigde graslanden. Langs de noordzijde van het plangebied is een oud eikenbosje aanwezig en verspreid een aantal forse solitaire zomereiken. De omliggende wegen langs het terrein; Spaansland, Kuipersdijk en Zuiderval worden (deels) verlicht met straatlantaarns. Direct langs de bebouwing vind echter weinig uitstraling van deze verlichting plaats.

De initiatiefnemer is voornemens het gebouw te slopen, in de nieuwe situatie zal een bouwmarkt teruggebouwd worden. Een deel van het bosje aan de zuidkant van het plangebied zal gekapt worden i.v.m. de aanleg van een parkeerplaats. De bomen die gekapt worden zijn beperkt van leeftijd en omvang. Voor een impressie van de nieuwe situatie wordt verwezen naar de inrichtingsschets die is opgenomen in bijlage 1.



Figuur 2. Weergave situatie ter hoogte van de ingang DCW-terrein aan de Kuipersdijk (bron: CycloMedia, 2014).

3

NATUURWETGEVING

3.1 Flora- en faunawet beschermt dieren en planten

De Flora- en faunawet is erop gericht om de Nederlandse biodiversiteit te beschermen en de dieren en planten binnen de Nederlandse wetgeving de plek te geven die hun volgens de Europese afspraken toekomt. De Flora- en faunawet is overal en altijd van toepassing bij ontwikkelingen. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten. Voor meer informatie inzake de Flora- en faunawet wordt verwezen naar de website van het ministerie van Economische Zaken: www.mijn.rvo.nl.

Bescherming planten en dieren

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe').

De wet beschermt:

- Enkele vaatplanten
- Bijna alle zoogdieren
- Alle vogels
- Alle reptielen
- Alle amfibieën
- Enkele vissen
- Enkele ongewervelde (insecten en weekdieren)

Deze soorten zijn verdeeld in vijf beschermingsniveau's:

- licht beschermde soorten (tabel 1 van de Flora- en faunawet)
- middelmatig beschermde soorten (tabel 2 van de Flora- en faunawet),
- zwaar beschermde soorten (tabel 3 van de Flora- en faunawet)
- vogels
- vogels waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd

	Bestendig beheer	Ruimtelijke ontwikkeling
niet beschermde soorten	Zorgplicht	Zorgplicht
Soorten van tabel 1 lichtste beschermingsregime algemene soorten	Vrijstelling Wel zorgplicht	Vrijstelling Wel zorgplicht
Soorten van tabel 2 middelste beschermingsregime overige soorten	Gedragcode of Ontheffing	Gedragcode of Ontheffing
Vogels	Gedragcode of Ontheffing	Gedragcode of Ontheffing
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Gedragcode of Ontheffing	Ontheffing
Soorten van tabel 3 zwaarste beschermingsregime bijlage 1 AMvB bijlage IV Habitatrichtlijn	Gedragcode of Ontheffing	Ontheffing

Figuur 3 Overzicht mogelijke instrumenten om de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet te overtreden bij activiteiten. De tabellen in dit overzicht verwijzen naar de verschillende tabellen in de Flora- en faunawet.

Verbodswet

De Flora- en faunawet is - in tegenstelling tot vele andere wetten - een verbodswet en geen gebodswet. Overtreding van de Flora- en faunawet is een economisch delict waarbij op basis van 'strafrecht' boetes worden gegeven en/of vervolging optreedt. Ook kan op basis van bestuursrecht bestuursdwang worden opgelegd. Personen worden individueel aansprakelijk gesteld en eventuele opdrachtgevers kunnen te maken krijgen met aansprakelijkheid en vervolgschade.

De verboden moeten ervoor zorgen dat in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- plukken, vangen en doden;
- verstoren;
- vernielen van leefgebied, nesten en holen;
- weghalen van eieren;
- bezit en handel.

Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig of u werkt conform een gedragscode. Figuur 3 geeft aan bij welke activiteiten welke instrumenten beschikbaar zijn.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. De mens moet daar zorgvuldig mee omgaan. Daarom is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. Dat betekent dat iedereen naar redelijkheid nadelige effecten:

- moet voorkomen;
- moet beperken;
- ongedaan moet maken.

3.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura-200-gebied (Aamsveen) ligt op meer dan 3 kilometer afstand. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden wordt niet verwacht dat de werkzaamheden een invloed hebben op aangewezen habitattypen en -soorten. Met de voorgenomen realisatie wordt ook niet verwacht dat de kernopgaven van de Natura 2000-gebieden belemmerd worden in een mogelijke uitbreiding of kwaliteitsverbetering. Er wordt geen externe werking of cumulatie verwacht. Een vergunning of toetsing op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.3 Ecologische Hoofdstructuur beschermde gebieden

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het projectgebied ligt op meer dan 1,5 kilometer van begrensd EHS-gebied. Gezien de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS significant aantasten. Een toetsing aan het EHS-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

4

METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en een gerichte inventarisatie naar vleermuizen. Tabel 1 geeft de data weer van de verschillende veldbezoeken.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van een aantal provinciale en regionale verspreidingsatlassen en een tiental flora- en faunaonderzoeken die door Eelerwoude in de afgelopen jaren in de omgeving van het plangebied zijn uitgevoerd. Voor een overzicht van geraadpleegde bronnen verwijzen we u graag naar de literatuurlijst.

4.2 Veldonderzoek

Vleermuizen

Bij de uitvoering van het veldonderzoek naar vleermuizen is gewerkt conform het 'Protocol voor vleermuisinventarisaties van het Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Gegevensautoriteit Natuur. Deze is geactualiseerd in 2013 voor het uitvoeren van vleermuisonderzoek.

Het onderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van soortensamenstelling, aantallen, gebruiksfunctie van het gebied voor vleermuizen en het vaststellen van verblijfplaatsen (kraamverblijven, winterverblijfplaatsen, zomerverblijven etc.), vliegroutes en foerageergebieden. Het veldonderzoek in het voorjaar van 2014 heeft zich gericht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Het onderzoek in het najaar van 2014 heeft zich gericht op het vaststellen van zwerm- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen.

De veldbezoeken hebben plaatsgevonden in de avonduren (van ruim voor zonsondergang tot ruim daarna).. De weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken waren gunstig voor het waarnemen van vleermuizen (weinig wind, geen neerslag, > 12° C).

Tijdens het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson D100 in combinatie met een Pettersson D240X. Hiermee kunnen de ultrasone geluiden die vleermuizen tijdens het vliegen uitzenden voor het menselijk gehoor hoorbaar gemaakt worden.

Het veldwerk is uitgevoerd door ter zake kundige personen¹ met een meerjarige ervaring met vleermuisinventarisaties. Het veldonderzoek tijdens de kraamperiode is uitgevoerd door B. Voerman, het baltsonderzoek door G. Lubbers.

Datum	Type onderzoek	Starttijd	Onderzoeker	Weersomstandigheden
11-06-2014	Kraamonderzoek vleermuizen	04:00	B. Voerman	Droog, licht bewolkt, ± 15 °C, windkracht 1/2
15-07-2014	Kraamonderzoek vleermuizen	22:00	B. Voerman	Droog, bewolkt, ± 22 °C, windkracht 1/2
10-09-2014	Baltsonderzoek vleermuizen	20.00	G.Lubbers	Droog, bewolkt, ± 14 °C, windkracht 1/2
23-09-2014	Baltsonderzoek vleermuizen	21.30	G.Lubbers	Droog, bewolkt, ± 13 °C, windkracht 1/2

Figuur 4. Overzicht onderzoeksdata vleermuizen.

4.3 Overige beschermde soorten

Zoals aangegeven in de inleiding heeft het onderzoek zich geconcentreerd op de groep van strikt beschermde vleermuizen. Dit naar aanleiding van een verkennend veldbezoek op 10 maart en onze gebiedskennis die is verkregen uit een tiental flora- en faunaonderzoeken rond het plangebied. Uiteraard is tijdens het veldonderzoek ook aandacht besteed aan de aanwezigheid van eventuele andere strikt(er) beschermde soorten, in het bijzonder vogels en soorten als eekhoorn en steenmarter. Op basis van het verkennende veldbezoek werd specifiek onderzoek naar deze soorten en soortgroepen niet noodzakelijk geacht.

¹ Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO- dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied: en/of

5

ONDERZOEKSRESULTATEN & ANALYSE

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit literatuur en andere informatiebronnen.

5.1 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3 van de Flora- en faunawet). Er zijn meerdere soorten in het projectgebied en de directe omgeving aangetroffen. De aangetroffen soorten worden hieronder besproken. In bijlage 2 zijn de verspreidingskaarten opgenomen.

5.1.1 Voorkomen en functie

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene vleermuissoort. De soort wordt veelvuldig waargenomen in stedelijk gebied. (Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen aangetroffen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij (mogelijk) vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden, mits deze vorstvrij zijn.

Foerageergebied

Van de gewone dwergvleermuis zijn meerdere foeragerende exemplaren waargenomen in het plangebied. Het gaat om een sterk wisselend aantal van enkele dieren tot maximaal 12 tot 15 exemplaren, die met name in het donkere gedeeltes in de luwte van de beplanting en bebouwing aan de zuid en noordkant van het projectgebied foerageren. (zie bijlage 2).

Verblijfplaatsen

Binnen de projectlocatie zijn in de kraamperiode geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen. In de te slopen bebouwing zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen aangetroffen. In de paar/baltsperiode is één baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Baltsende vleermuizen wijzen op de aanwezigheid van een balts- en/of paarverblijfplaats en geven een indicatie dat het object tevens gebruik wordt als winterverblijfplaats. In het plangebied is tijdens het laatste veldbezoek één baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Gelet op het feit dat het dier slechts

eenmaal kortstondig baltsend is aangetroffen, is er geen sprake van de aanwezigheid van een balts- of paarverblijfplaats. Te meer omdat er tijdens het eerste veldbezoek helemaal geen baltsende vleermuizen zijn aangetroffen.

Vliegroutes

Binnen het plangebied zijn in de luwte van de bebouwing enkele langsvliegende gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Van een actieve vliegroute binnen het plangebied is echter geen sprake. In een bebouwde omgeving wordt vaker vastgesteld dat uitvliegende gewone dwergvleermuizen de kortste route naar het foerageergebied nemen, en daarbij in de luwte van de bebouwing vliegen, hierbij wordt onderweg ook gefoerageerd op geschikte plekken.

Laatvlieger

De laatvlieger komt in Nederland vrij algemeen voor (al laat de soort wel een dalende trend zien) en jaagt boven open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande groenelementen zoals bosranden, houtwallen en lanen. Kraamkolonies komen in Nederland voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Deze bevinden zich onder andere in de spouwmuur, ongebruikte dakruimten, achter en onder (dak)betimmering en onder daklijsten en dakpannen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen.

Foerageergebied

Van de laatvlieger zijn meerdere foeragerende exemplaren waargenomen in het plangebied. Het ging om maximaal 8 exemplaren, die in de kraamperiode met name in het donkere gedeeltes in de luwte van de beplanting en bebouwing aan de zuid en noordkant van het projectgebied foerageerden. (zie bijlage 2).

Verblijfplaatsen

Binnen de projectlocatie zijn geen verblijfplaatsen van laatvlieger aangetroffen. De bebouwing vormt door de aanwezigheid van een plat dak ook een weinig geschikte verblijfplaats voor de soort.

Vliegroutes

Tijdens een van de avondrondes zijn enkele exemplaren vanuit noordwestelijke richting het plangebied binnengevlogen. Van een actieve vliegroute binnen het plangebied is echter geen sprake. Deze langsvliegende laatvliegers maakten geen gebruik van landschapselementen (houtwallen, bosranden) om zich te verplaatsen..

Rosse vleermuis

Rosse vleermuis is in West-Europa een uitgesproken boombewonende soort. Onder andere solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen en dieren in winterslaap gebruiken boomholten als onderkomen. Kraamkolonies zijn hoofdzakelijk bekend uit laag gelegen gebieden in Noord-Duitsland en Nederland. Ons land is dan ook van groot belang voor deze soort. De afstand tussen dagrustplaats en jachtgebied wordt in de regel in een snelle rechte vlucht afgelegd, op een hoogte van enkele tientallen tot honderd meter of meer. Jachtplaatsen liggen meestal in open terrein, waar met snelle duiken op insecten gejaagd wordt. De rosse vleermuis jaagt vooral boven water en moerassige gebieden en ook wel rondom straatverlichting. De vlucht van rosse vleermuis doet enigszins denken aan die van gierzwaluw: hoog en snel.

Rosse vleermuis is alleen overvliegend waargenomen, het gaat hierbij om enkele individuen (2-3) die van uit oostelijke richting naar het westen vlogen. Mogelijk hebben deze exemplaren een verblijfplaats op korte afstand ten oosten van het plangebied.

5.1.2 Effecten, maatregelen en ontheffing

Effecten

Gewone dwergvleermuis

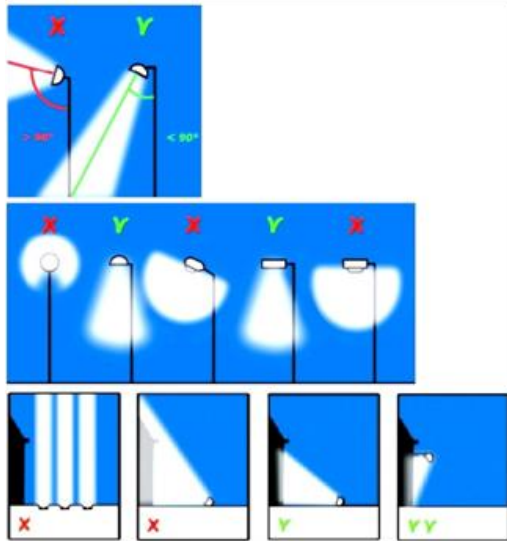
Tijdens het onderzoek is één baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Van aanwezigheid van een paar- en/of baltsverblijf is echter geen sprake. Het plangebied heeft wel een functie voor kleine aantallen foeragerende dwergvleermuizen. Met de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen worden echter geen negatieve effecten verwacht op de soort. Foerageergebied is en blijft aanwezig in het plangebied alsook in de omgeving. Geadviseerd wordt om in de nieuwbouw mogelijkheden te bieden voor vleermuizen om de spouwruijnte te bereiken middels ventilatieopeningen. Ook kan overwogen worden om gebruik te maken van speciale inbouwkasten of in de omgeving enkele vleermuiskasten op te hangen.

Laatvlieger en rosse vleermuis

Met de ruimtelijke ontwikkelingen worden geen negatieve effecten verwacht op laatvlieger en rosse vleermuis. Beide soorten gebruiken het plangebied als foerageergebied en/of migreergebied. Ook na de ontwikkeling blijft het plangebied hiervoor geschikt. Echter door de kap van enkele groenstructuren aan de zuidkant zal dit foerageergebied wel minder geschikt worden. Er wordt daarom geadviseerd deze parkeerplaats zo groen mogelijk in te richten.

5.1.3 Verlichting

Een aantal nachttactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden zoals watervleermuis, en er zijn soorten die rond lantaarnpalen jagen, zoals rosse vleermuis. Op dit moment is binnen en rondom het plangebied beperkt verlichting aanwezig en in de nieuwe situatie zal de verlichting enigszins toenemen. Verwacht wordt dat met de toename van verlichting rondom de te ontwikkelen locatie(s) geen negatief effect zal optreden op de aanwezige soorten. De aangetroffen soorten gelden namelijk niet als bijzonder gevoelig voor verstoring door verlichting. Er dient wel te allen tijde rekening gehouden te worden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving en onverlichte gebiedsdelen te voorkomen. Dit kan o.a. door gerichte verlichting (met leds) aan te brengen (figuur 5). Gekozen kan ook worden voor de toepassing van vleermuisvriendelijke verlichting. Uit recent onderzoek is gebleken dat met de toepassing van amberkleurige verlichting de effecten op vleermuizen zo klein mogelijk zijn. Op de site van de Zoogdierverseniging Nederland (www.zoogdierverseniging.nl) is hierover meer informatie te vinden..



Figuur 5. Voorbeelden van verschillende type armaturen en plaatsingen om lichthinder te voorkomen.

Ontheffing

Het aanvragen voor een ontheffing voor vleermuizen is niet noodzakelijk, Wel wordt aanbevolen om permanente verblijfplaatsen te realiseren in de nieuwe bebouwing zodat vleermuizen dit gebouw als verblijfplaats kunnen gebruiken. Tevens wordt geadviseerd rekening te houden met verlichtingen en het gebied ter hoogte van de geplande parkeerplaats groen in te richten zodat vleermuizen dit kunnen (blijven) gebruiken als foerageergebied.

5.2 Overige beschermde soorten

Voorkomen en functie

Er is tijdens het veldonderzoek naar vleermuizen ook aandacht besteed aan de groep van overige beschermde soorten. Speciale aandacht ging uit naar de aanwezigheid van strikter beschermde vogelsoorten zoals de huismus en naar soorten als steenmarter en eekhoorn. Geen van deze soorten is in of direct rond het plangebied aangetroffen. Steenmarter en eekhoorn komen in de omgeving voor en het is waarschijnlijk dat deze soorten ook wel van het plangebied gebruik maken om hier bijvoorbeeld naar voedsel te zoeken.

Effecten, maatregelen en ontheffing

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van andere strikt(er) beschermde soorten aangetroffen. Het is waarschijnlijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van soorten als steenmarter en eekhoorn, die hier mogelijk komen foerageren. Met de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen worden geen negatieve effecten verwacht gelet op de nieuwe functies, de groene aankleding en de omliggende intensief gebruikte terreinen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing worden niet noodzakelijk geacht.

6

CONCLUSIES EN ADVIES

6.1 Conclusie

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn drie vleermuissoorten aangetroffen; gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. In de te slopen bebouwing zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Het plangebied heeft voor kleine aantallen vleermuizen een functie als foerageergebied. Met de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen worden geen negatieve effecten op vleermuizen of andere beschermde soorten verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Met betrekking tot vleermuizen wordt aanbevolen om permanente verblijfplaatsen te realiseren in de nieuwe bebouwing zodat vleermuizen dit gebouw als verblijfplaats kunnen gebruiken. Tevens wordt geadviseerd rekening te houden met verlichting (zie paragraaf 5.1.3) en de aanleg van de parkeerplaats zo groen mogelijk in te richten.

LITERATUURLIJST

Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijk ingrepen Flora- en faunawet.*

Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingrepen.*

Douma, M., C.M.P. Zoon en A.D. Bode, 2011. *De zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 2010.* Uitgeverij Profiel, Bedum.

Eelerwoude, 27 maart 2009. *Notitie inspectie fabrieksschoorsteen aan de Wethouder van Beversstraat te Enschede in het kader van de Flora en faunawet.* Eelerwoude, Goor.

Eelerwoude, 17 augustus 2009. *Verkennd onderzoek (Quickscan) Flora- en faunawet Eeftink, Enschede.* Eelerwoude, Goor.

Eelerwoude, 12 oktober 2009. *Onderzoek Flora en faunawet Kotmanpark Oost, Enschede.* Eelerwoude, Goor.

Eelerwoude, 2 november 2009. *Onderzoek Flora- en faunawet Kotmanpark Noord.* Eelerwoude, Goor.

Eelerwoude, 2 januari 2012. *Flora- en faunaonderzoek Janninkkwartier, Enschede.* Eelerwoude, Goor.

Eelerwoude, 29 maart 2013. *Flora- en faunaonderzoek Cromhoffsbleekpark, Enschede.* Eelerwoude, Goor.

Koninklijke Vermande, 1999-2007. *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3 en 4,* SDU Uitgeverij, Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004. *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen,* Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. INRICHTINGSSCHETS



BIJLAGE 2. VERSPREIDINGSKAARTEN VLEERMUIZEN

Zuiderval, Enschede

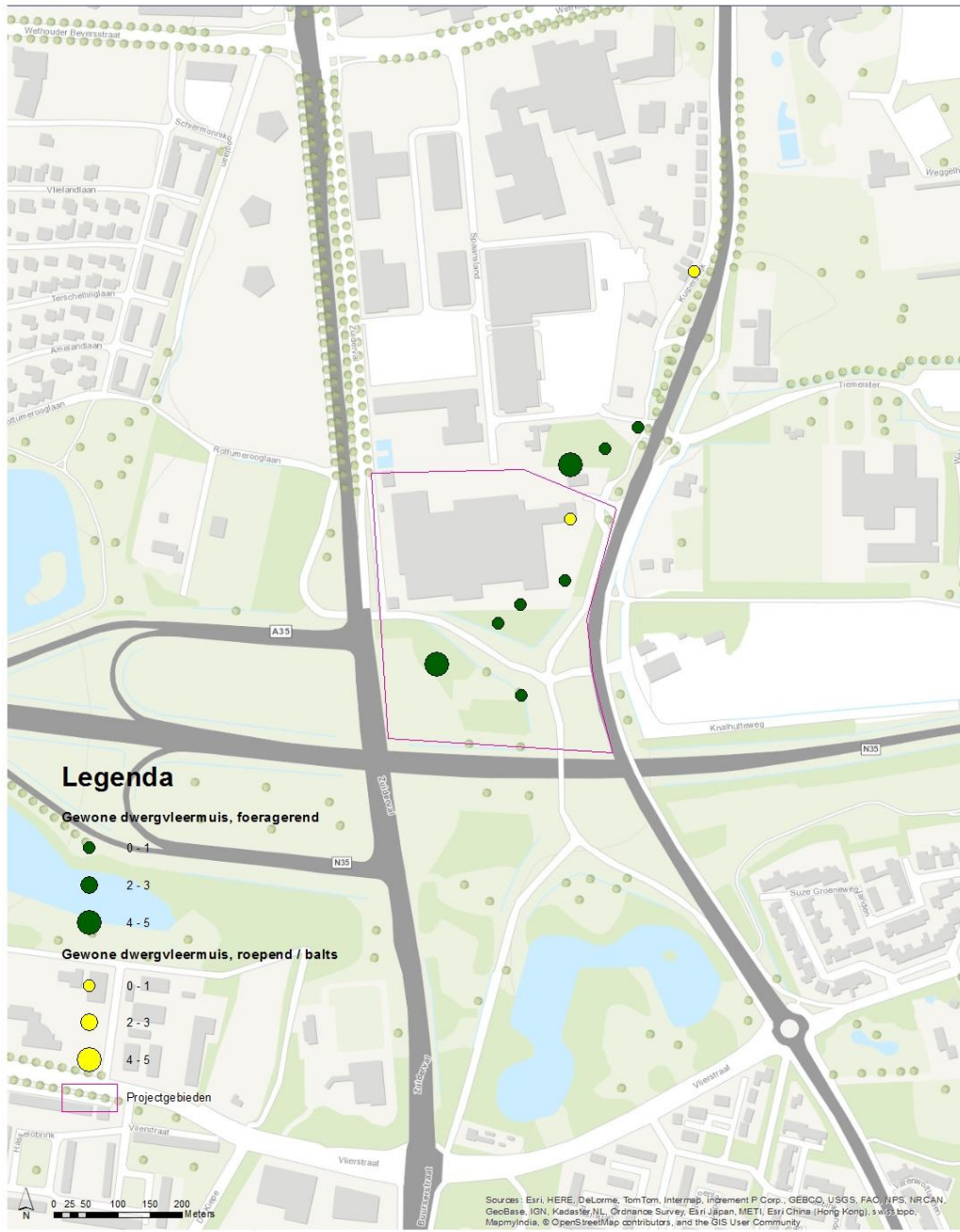
6736



Ecoloog: V. de Lennie Projectnummer: 6736 Datum: 9 oktober 2014

Zuiderval, Enschede

6736



Ecoloog: V. de Lennie Projectnummer: 6736 Datum: 9 oktober 2014